

JOENSUU
KULTTUURI

Taiteen

PERUSOPETUSSUUNNITELMA 2018

MUSIIKKI

LAAJA OPPIMÄÄRÄ

PÄHKINÄNKUORESSA

Sisällys

Musiikin laaja oppimäärä pähkinänkuoressa	3
Opetuksen yleiset tavoitteet	3
Opintojen rakenne	4
Perusopinnot.....	5
Tavoitealueet ja keskeiset sisällöt	5
OK1 ja OK2 arviointi ja palaute	6
OK3 arviointi ja palaute	8
Syventävät opinnot.....	10
OK4.....	10
OK4 opintopalat	11
Lopputyö	12
Lopputyön arviointi.....	12
Opetuksen käytänteitä.....	13
Oppimisen arviointi.....	14
Perusopintojen todistus.....	15
Laajan oppimäärän arviointi	15
Laajan oppimäärän päättötodistus.....	15
Laajan oppimäärän arvioinnin kriteerit hyvälle osaamiselle	16
Aikuisten musiikin opetus.....	17
Varhaisiän musiikkikasvatus	18
Musiikkileikkikoulun ja musiikkivalmennuksen tavoitteet, sisällöt ja työtavat.....	18

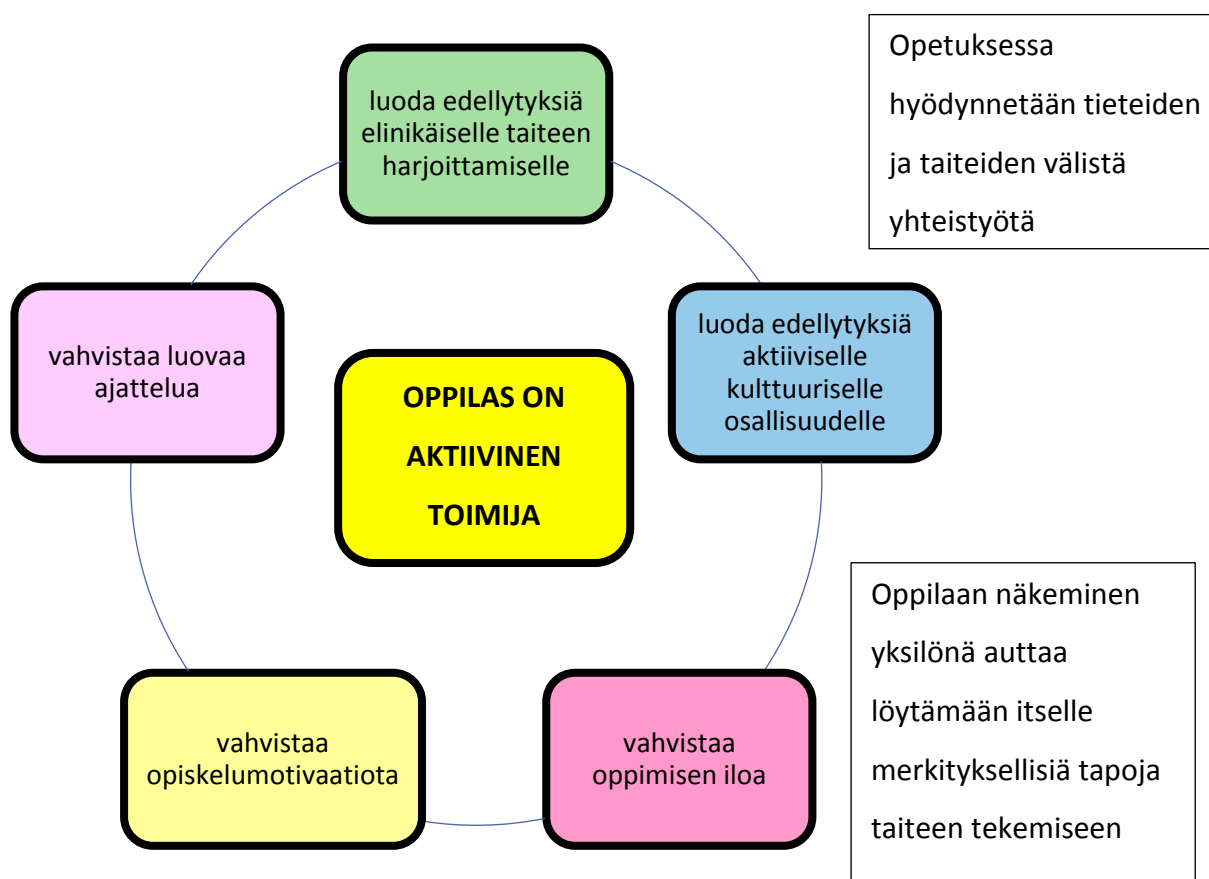
JOENSUUN KONSERVATORIO

Musiikin laaja oppimäärä pähkinäkuoressa

Tässä vihkosessa esitellään Joensuun konservatorion musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelma tiivistetysti. Koko opetussuunnitelma on luettavissa kaupungin nettisivuilla <http://www.joensuu.fi/documents/11127/133995/Joensuun+kaupungin+taiteen+perusopetussuunnitelma+2018.pdf/4174ddcf-85bb-432d-8ae1-b6793a58dc83>. Konservatorion omille nettisivuille tulee musiikin laajan oppimäärän osuus.

Tätä ohjeistusta päivitetään tarpeen mukaan.

Opetuksen yleiset tavoitteet

Opintojen rakenne

Varhaisiän musiikkikasvatus: (ei lasketa laskennalliseen laajuuteen)

Musiikkileikkikoulu 0-6 –vuotiaille:

Perheryhmät 0 – 2 – vuotiaat 45 min / viikko

Leikkiryhmät 3 – 4 – vuotiaat 60 min / viikko

Soitinryhmät 5 – 6 – vuotiaat 60 – 90 min / viikko

Musiikkivalmennus: 7 – 10 –vuotiaat 60 min / viikko

MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ, yhteensä 1500 tuntia

PERUSOPINNOT, yhteensä 800 tuntia

OK1 Opinto- vuosi 1 - 3	Instrumenttiopinnot 30 - 60 min/vko, sis.: <ul style="list-style-type: none"> • soittotunnit • säestys/ryhmätunnit • esiintyminen 1krt/lukukausi • Konsertti I 	Yhteissoitto 45 - 60 min/vko <ul style="list-style-type: none"> • orkesteri • kamarimus. • bändi • kuoro • yhteismusisointi 	Musiikin hahmottaminen <ul style="list-style-type: none"> • integroitu opetus • mupe1 60min / vko/ ½v • amp1 (rytmimusiikki)
OK2 Opinto- vuosi 4 - 6	Instrumenttiopinnot 45 - 60 min/vko, sis.: <ul style="list-style-type: none"> • soittotunnit • säestys/ryhmätunnit • esiintyminen 1 krt/lukukausi • Konsertti II 	Yhteissoitto 60 – 90 min / vko <ul style="list-style-type: none"> • orkesteri • kamarimus. • bändi • kuoro • yhteismusisointi 	Musiikin hahmottamisaineita <ul style="list-style-type: none"> • mupe2 75min/vko/1v • amp2 (rytmimusiikki)
OK3 Opinto- vuosi 7 - 9	Instrumenttiopinnot 45 – 60 min / vko, sisältää: <ul style="list-style-type: none"> • soittotunnit • säestys/ryhmätunnit • lukukausiesiintymiset/väli- konsertit • Konsertti III 	Yhteissoitto 60 – 90 min / vko <ul style="list-style-type: none"> • orkesteri • kamarimus. • bändi • kuoro • yhteismusisointi 	Musiikin hahmottamisaineita <ul style="list-style-type: none"> • mupe3 75min/vko/1v • musiikkitieto 60-90min/vko/½v • vähintään 1 valinnainen seuraavista/½v: säveltäminen, vapaa säestys, sovittaminen, musiikkitiedon jatkokurssi, nelikätkäinen musisointi, kuoro • amp3 (rytmimusiikki)

PERUSOPINTOJEN TODISTUS

SYVENTÄVÄT OPINNOT, yhteensä 500 tuntia

	Kaikille kuuluvat opintopalat	Vaihtoehtoiset opintopalat
OK4 Opinto- vuosi 10 - 13	<ul style="list-style-type: none"> • musiikkitiedon syventävä kurssi 90min/vko/½v • musiikkitaito 90min/vko/1v • pop/jazzosastolla amp4 • lopputyö <p>Lopputyön työstäminen voi jakautua useille vuosille.</p>	<p>Vaihtoehtoisia opintopaloja voivat olla esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • solistisia instrumenttiopintoja konservatorion soitintarjonnan mukaan • periodisia työpajoja ja mestarikursseja • yhteissoittoa ja yhtye-/ensemblelaulua • projekteja (esim. sävellystä, oopperaa, orkesteri- ja bändiprojekteja, vapaata säestystä) • musiikkiteknologiaa • taiteidenvälisiä projekteja

LAAJAN OPPIMÄÄRÄN PÄÄTTÖTODISTUS

Perusopinnot

Tavoitealueet ja keskeiset sisällöt

MUSIIKIN PERUSOPINNOT			
<i>Opetuksen tavoitteet:</i>			
<i>Esittäminen ja ilmaiseminen</i>	<i>Oppimaan oppiminen ja harjoittelu</i>	<i>Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen</i>	<i>Säveltäminen ja improvisointi</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Kannustaa löytämään omat musiikilliset vahvuudet ja ilmaisukeinot • Ohjata elävään musiikilliseen ilmaisuun • Kannustaa harjoittelemaan erilaisten esiintymistilanteiden hallintaa • Rohkaista tutustumaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin ja taiteidenväliseen vuorovaikutukseen.	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjata oppimaan instrumentti- ja yhteismusisointitaitoja päämääränään soittimen itsenäinen hallinta ja omaehtoinen ilmaisu • Ohjata säännölliseen harjoitteluun ja oppimisen arviointiin • Ohjata musisoimaan korvakuulolta sekä lukemaan ja tulkitsemaan musiikin lajille ominaisia musiikin merkitsemistapoja • Kannustaa soveltamaan musiikin hahmotustaitojaan musisoinnissa • Tarjota tilaisuuksia tutustua musiikkiteknologiaan työvälineenä • Ohjata käyttämään ergonomisesti oikeita soittotapoja ja mielekkäitä harjoittelumenetelmiä • Ohjata havainnoimaan ääniympäristöä ja suojelemaan kuuloa.	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjata kuuntelemaan omaa musisointiaan ja mukauttamaan sen osaksi soivaa musiikillista kokonaisuutta • Ohjata kehittämään musiikin luku- ja kirjoitustaitoa • Ohjata musiikin ominaispiirteiden tunnistamiseen ja rakenteiden hahmottamiseen • Tukea kasvamaan aktiiviseksi musiikin kuuntelijaksi ja kartuttamaan musiikin historian tuntemusta.	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjata tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja • Kannustaa harjoittelemaan improvisoinnin, sovittamisen ja säveltämisen perustaitoja.
<i>Keskeiset sisällöt:</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • monipuolinen perehtyminen oppilaan itse valitsemaansa instrumenttiin, sen perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin • erilaisiin työvälineisiin ja työskentelytapoihin tutustuminen huomioiden oppilaan tavoitteet • itsearviointitaitojen kehittäminen • yhteismusisointitaitojen, musiikin hahmottamistaitojen ja historiatietoisuuden kehittäminen • musiikin kokonaisvaltainen hahmottaminen eri sisältöalueiden integraatiolla			

OK1 ja OK2 arviointi ja palaute

OK1

- Lukuvuosiarviointi soitonopiskelusta Wilmaan
- Oma opettaja tekee
- Oppilaan itsearviointi kirjataan samalla
- esim. viimeisen tunnin lopussa käytetään 15 min. aikaa tähän

- Arviointiin osallistuu oppilas ja opettaja
- Opettaja kirjaa arvioinnin Wilmaan
- Arviointi on sanallista

OK2

- Lukuvuosiarviointi soitonopiskelusta Wilmaan
- Oma opettaja tekee
- Oppilaan itsearviointi kirjataan samalla
- esim. viimeisen tunnin lopussa käytetään 15 min. aikaa tähän

- Arviointiin osallistuu oppilas ja opettaja
- Opettaja kirjaa arvioinnin Wilmaan
- Arviointi on sanallista

Konsertti I

- Entisen pt1 sisältövaatimukset
- Konsertin muodosta ja toteuttamistavasta sovitaan oman opettajan kanssa.
- Prima vista - ja asteikkosoitto yms. tehdään oman opettajan kanssa konsertin ulkopuolella kollegion käytäntöjen mukaan

- Arviointiin osallistuu oma opettaja, toinen opettaja ja oppilas itse.
- Opettaja kirjaa arvioinnin Wilmaan
- Arviointi on sanallista
- Arvioinnissa on osio suoritukselle, prosessille ja itsearvioinnille

Konsertti II:

- Entisen pt2 sisältövaatimukset
- Konsertin muodosta ja toteuttamistavasta sovitaan oman opettajan kanssa.
- Prima vista - ja asteikkosoitto yms. tehdään oman opettajan kanssa konsertin ulkopuolella kollegion käytäntöjen mukaan

- Arviointiin osallistuu oma opettaja, toinen opettaja ja oppilas itse.
- Opettaja kirjaa arvioinnin Wilmaan
- Arviointi on sanallista
- Arvioinnissa on osio suoritukselle, prosessille ja itsearvioinnille

Mupe1

- integrointi pääaineen tunnilla teoriaopettajien ohjeiden mukaisesti, periaatteena mupe-ryhmässä kirjoittaminen ja säveltapailu, soittotunnilla teoria-asiat:
  - tahtilajit 2/4, 3/4 ja 4/4
  - aika-arvot kokonuotista 1/16-osanuottiin
  - nuottien nimet ja oktaavialat pienestä oktaavialasta kaksiviivaiseen oktaavialaan
  - duuriasteikon nimisävelle rakentuvien intervallien nimeäminen (ilman intervallien laatuja)
  - asteikot ja etumerkkeineen kahteen etumerkkiin saakka
- edellä mainittujen asteikkojen nimisävelle rakentuvat kolmisoinnut
- ylennys-, alennus- ja palautusmerkin merkitys ja vaikutus nuotin nimeen
- mupe1 –ryhmä: lukukauden mittainen, syys tai kevät

- palautteen antaa ryhmän opettaja
- itsearviointi
- ryhmän opettajaa kirjaa Wilmaan

Amp1 (pop/jazzosasto)
sisältö

Mupe2

- mupe2 –ryhmä lukuvuoden mittainen 75 min/vko

- palautteen antaa ryhmän opettaja
- itsearviointi
- ryhmän opettaja kirjaa Wilmaan

Amp2 (pop/jazzosasto)
sisältö

OK1 ja OK2, yhteistä

Esiintymiset

- Esiintymiset kuuluvat olennaisena osana musiikinopiskeluun.
- Ne voivat olla sekä solistisia että ryhmäesiintymisiä.
- Esiintymisten muodosta sovitaan oman opettajan kanssa.

Tavoitteena on, että oppilas

- kokee hallitsevansa esiintymistilannetta ja siitä tulee nautittava positiivinen tunne-elämys myös yleisölle.

Esiintymisen sujuminen käydään yhdessä läpi opettajan kanssa.

Yhteissoitto

- vähintään kaksi lukukautta/opintokokonaisuus (=4 lukukausimerkintää)
- orkesterisoittimissa yhteissoitto kuuluu opintoihin koko opintojen ajan
- Yhteissoitto käsittää orkesterisoittoa, kamarimusiikkia, bändisoittoa ja kuorolaulua. Keskeistä on musiikillisen vuorovaikutustaidon oppiminen ja toimiminen ryhmässä.
- Yhteismusisointi on esim. opettajan kanssa yhteismusisointia. Lukukausimerkinnän saa kahdesta oppilaan tasolle sopivasta yhteissoitto kappaleesta/ohjelmasta.
- Yhteissoitto merkintöjen ei tarvitse tulla pääaineen opintojen tahdissa vaan ne voivat kertyä vapaasti opintojen aikana.

- ryhmän opettaja tekee lukukausimerkinnän Wilmaan (orkesterit ja yhteissoittoryhmät)
- yhteismusisoinnista (muu kuin orkesteri ja yhteissoittoryhmät) merkinnän Wilmaan tekee pääaineen opettaja

OK3 arviointi ja palaute

OK3

- Lukuvuosiarviointi soitinopinnoista Wilmaan
- Oma opettaja tekee
- Oppilaan itsearviointi kirjataan samalla
- esim. viimeisen tunnin lopussa käytetään 15 min. aikaa tähän

- Arviointiin osallistuu oppilas ja opettaja
- Opettaja kirjaa arvioinnin Wilmaan
- Arviointi on sanallista

Konsertti III

- Entisen pt3 sisältövaatimukset **tai**
- vastaavan laajuinen, opettajan kanssa suunniteltu kokonaisuus, esim. yhteissoittoon painottuva
- Konsertin muodosta ja toteuttamistavasta sovitaan oman opettajan kanssa.
- Prima vista - ja asteikkosoitto yms. tehdään oman opettajan kanssa konsertin ulkopuolella kollegion käytäntöjen mukaan

- Arviointiin osallistuu oma opettaja, kaksi muuta opettajaa ja oppilas itse.
- Opettaja kirjaa arvioinnin Wilmaan
- Arviointi on sanallista
- Arvioinnissa on osio suoritukselle, prosessille ja itsearvioinnille

Musiikin hahmottaminen

- Mupe3, lukuvuoden mittainen 75min/vko
- Musiikkitieto, puolen vuoden ajan 60 – 90 min/vko
- Vähintään 1 valinnainen seuraavista puolen vuoden ajan:
  - säveltäminen, vapaa säestys, sovittaminen, musiikkitiedon jatkokurssi, nelikätinen musisointi, kuoro
- Pop/jazz –osastolla Amp3

- Arvioinnin tekee ryhmän opettaja
- mupe3:n ja musiikkitaidon suullisissa arviointitilanteissa mukana on myös toinen opettaja.
- ryhmän opettaja kirjaa arvioinnin Wilmaan
- Arviointi on sanallista

Yhteissoitto

- Vähintään kaksi lukukautta/opintokokonaisuus (=2 lukukausimerkintää)
- Orkesterisoittimissa yhteissoitto kuuluu opintoihin koko opintojen ajan
- Yhteissoitto käsittää orkesterisoittoa, kamarimusiikkia, bändisoittoa ja kuorolaulua. Keskeistä on musiikillisen vuorovaikutustaidon oppiminen ja toimiminen ryhmässä.
- Yhteismusisointi on esim. opettajan kanssa yhteismusisointia. Lukukausimerkinnän saa kahdesta oppilaan tasolle sopivasta yhteissoitto kappaleesta/ohjelmasta.
- Yhteissoitto merkintöjen ei tarvitse tulla pääaineen opintojen tahdissa vaan ne voivat kertyä vapaasti opintojen aikana.

- Itsearviointiin apuna oppilas voi käyttää taitotaulua.
- Oppilas saa palautteen ryhmän opettajalta.
- Ryhmän opettaja tekee lukukausimerkinnän Wilmaan (orkesterit ja yhteissoittoryhmät)
- Yhteismusisoinnista (muu kuin orkesteri ja yhteissoittoryhmät) merkinnän Wilmaan tekee pääaineen opettaja

Esiintymiset ja konsertit

- Esiintymiset ja konsertit voivat olla sekä solistisia että ryhmäesiintymisiä.
- Esiintymisten muodosta sovitaan opettajan kanssa.
- Tavoitteena on, että oppilas kokee hallitsevansa esiintymistilannetta ja siitä tulee nautittava positiivinen tunne-elämys myös yleisölle.

- Esiintymisten sujuminen käydään läpi yhdessä opettajan kanssa.
- Oppilas saa niistä palautteen opettajaltaan ja arvioi esiintymistään yhdessä opettajan kanssa.

Syventävät opinnot

MUSIIKIN SYVENTÄVÄT OPINNOT			
<i>Opetuksen tavoitteet:</i>			
<i>Esittäminen ja ilmaiseminen</i>	<i>Oppimaan oppiminen ja harjoittelu</i>	<i>Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen</i>	<i>Säveltäminen ja improvisointi</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Ohjata syventämään musiikillista ilmaisua • Kannustaa kehittämään edelleen musiikin tulkintaan ja esittämiseen tarvittavia taitoja valitsemiansa painopisteiden mukaisesti • Rohkaista käyttämään musiikkia monipuolisesti ilmaisun välineenä • Ohjata soveltamaan omassa ilmaisussa myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Auttaa asettamaan tavoitteita opiskelulle ja suuntaamaan omaa oppimista • Opastaa arvioimaan edistymistä ja nauttimaan osaamisesta • Ohjata harjoittelemaan taitoja kehittävää ohjelmistoa sekä itsenäisesti että ryhmän jäsenenä • Ohjata huolehtimaan fyysisestä toimintakyvystä, ergonomiasta ja kuulonsuojelusta 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjata kuuntelemaan ja kehittämään musisointia sekä solistina että ryhmän jäsenenä • Ohjata tarkastelemaan soivaa ja nuotinnettua musiikkia monipuolisesti eri näkökulmista • Ohjata hahmottamaan musiikin rakenteita ja lainalaisuuksia • Ohjata hyödyntämään kuuntelu- ja hahmotustaitoja sekä musiikin historian tuntemustaan muusikkoutensa kehittämisessä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kannustaa toteuttamaan teoksissa improvisoituja ja itse sovitettuja osuuksia ja säveltämään omaa musiikkia • Rohkaista hyödyntämään musiikkiteknologian mahdollisuuksia ja työvälineitä.
<i>Keskeiset sisällöt:</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • Musiikillisten ilmaisukeinojen monipuolinen kehittäminen henkilökohtaisessa ohjauksessa • Ohjelmiston laajentaminen • Erilaisissa musiikillisissa kokoonpanoissa tarvittavien musisointi- ja yhteistyötaitojen edistäminen • Musiikin hahmotustaitojen, kulttuurisen ymmärryksen ja luovan ajattelun monipuolinen kehittäminen • Musiikki yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä 			

OK4

- Pääaineen opettaja tekee lukuvuosisarviointin Wilmaan yhdessä oppilaan kanssa
- Arviointi on sanallista
- Syventävien opintojen opintokokonaisuus OK4 muodostuu kaikille kuuluvista ja vaihtoehtoisista opintopaloista
- Opintopalat valitaan sisältöjensä mukaan riippuen siitä, tähtääkö oppilas elinikäiseen musiikin harrastamiseen vai ammattiin johtaviin opintoihin. Esimerkiksi muusikoksi, musiikkipedagogiksi tai koulun musiikinopettajaksi tähtäävän oppilaan opinnoissa on oltava opintoja, jotka mahdollistavat jatko-opintoihin hakeutumisen.
- Konservatorion musiikkiopiston opintopalatarjonta kerrotaan lukuvuosiohjeistuksessa.

OK4 opintopalat

OK4 Syventävien opintojen opintopalat:			
Kaikille kuuluva lopputyö	Kaikille kuuluvat musiikin hahmotusaineet	Solistiset instrumenttiopinnot	Yhteissoitto ja yhtye-/ensemblelaulu
Esim. <ul style="list-style-type: none"> • solistinen konsertti • kamarimusiikkikonsertti • bändikonsertti • omaa musiikkia • sävellys • sovitus • musiikkiteknologiaan keskittyvä • produktio • voi koostua erilaisista kokonaisuuksista • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • musiikkitaito, 1 lukuvuosi 90min/vko • musiikkitiedon syventävä kurssi, syyslukukausi 90min/vko • pop/jazzosastolla Amp4 	Esim. <ul style="list-style-type: none"> • puhallinsoitin • jousisoitin • lyömäsoittimet • piano • urut • laulu • kitara • harmonikka • kantele • kansanmusiikki-soitin • laulu, kansanmusiikki • pop/jazz – soitin • laulu, pop/jazz 	Esim. <ul style="list-style-type: none"> • orkesterit • bändit • kamarimusiikkiyhtyeet • lied • kuorot • lauluyhtyeet • . • . • .
Projektit	Musiikkiteknologia	Taiteidenväliset projektit	Periodiset työpajat ja mestarikurssit
Esim. <ul style="list-style-type: none"> • sävellys • oopperaproduktio • orkesteriprojekti • bändiprojekti • vapaa säestys • musiikkikilpailu • . • . • . 	Sisältö <ul style="list-style-type: none"> • MIDI-tekniikka • sähkökäyttöiset välineet ja laitteet: syntetisaattorit, samplerit, rumpukoneet, tietokone • äänen muokkaus, efektien luominen • äänitys, äänituotanto, äänitystekniikka • äänentoisto • akustiikka, äänen tutkiminen • säveltäminen 	Esim. <ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa • sävellys • oopperaproduktio • orkesteriprojekti • bändiprojekti • . • . • . 	Lukuvuositarjonnan mukaan.

Lopputyö

- Pääaineen opettajan kanssa suunniteltava kokonaisuus. Voi olla entinen D-tutkinto tai laajuudeltaan vastaava kokonaisuus.
- Pääaine voi olla myös esim. säveltäminen
- Pääaineen opettaja on lopputyön vastuuopettaja
- Lopputyön tavoitteet ja toteutustapa sovitaan pääaineen opettajan kanssa yhdessä konservatorion opetustarjonnan pohjalta
- Oppilas tekee opintosuunnitelman ja valitsee yhdessä opettajansa kanssa lopputyönsä ja tavoitteidensa mukaiset opintopalat
- Suunnitelman hyväksyy rehtori
- Suunnitelma päivitetään tarpeen mukaan
- Lopputyöhön tulee sisältyä soiva lopputulos
- Oppilas voi vaihtaa perusopintojen jälkeen pääainetta ja tehdä syventävät opinnot uudella pääaineella laajentaen näin musiikillista osaamistaan.
- Uudessa pääaineessa lopputyön laajuus vastaa Konsertti III vaatimuksia tai vastaavaa kokonaisuutta

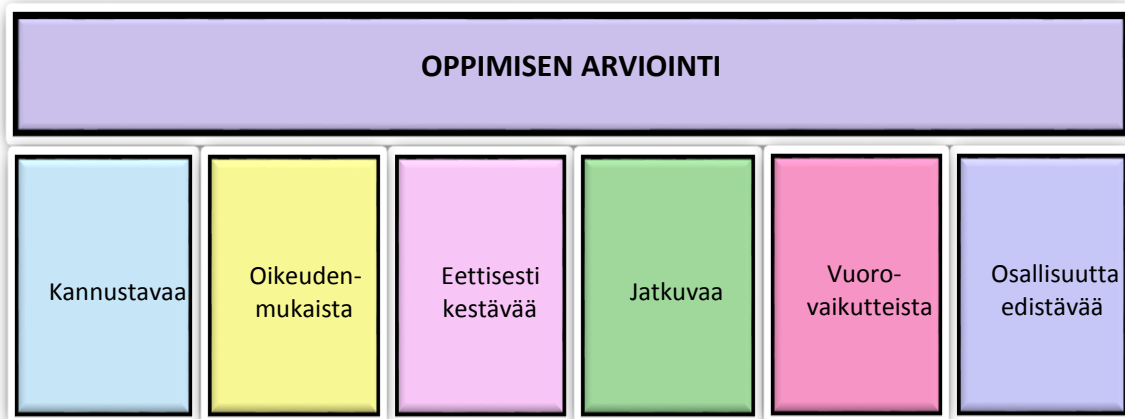
Lopputyön arviointi

- Arviointiin osallistuu oppilaan ja vastuuopettajan lisäksi kolme muuta opettajaa
- Vastuuopettaja kirjaa arvioinnin Wilmaan
- Arviointi on sanallista

Opetuksen käytänteitä

- uudet oppilaat aloittavat uuden opsin mukaan
- vanhat oppilaat siirtyvät uuteen opsiin vuoteen 2021 mennessä oman opettajan suosituksen mukaisessa aikataulussa. Mietittävä, mikä kenenkin kohdalla on tarkoituksenmukaista. Voi siirtyä vaikka heti!
- opiskeluaika on yksilöllinen, perusopinnoissa n. yhdeksän vuotta ja syventävissä n. neljä vuotta
- riippuu oppilaan etenemisestä, taitojen kehittymisestä ja instrumentista. Yli 18 -vuotiailla aloittavilla laulajilla opintoaika perusopinnoissa on neljä vuotta.
- opintoja voidaan tarvittaessa yksilöllistää tai oppilaalle voidaan laatia HOPS.
- lukuvuosiohjeistus: kuvaukset opintokokonaisuuksiin kuuluvista instrumenttiopinnoista, yhteissoitosta ja musiikin hahmottamisaineista; taitotaulut.
- taitotaulut:
  - opinnoissa edetään instrumentti- ja ryhmäkohtaisten taitotaulujen tavoitteiden mukaisesti
  - apuna tavoitteiden asettamisessa, arvioinnissa ja itsearvioinnissa
  - instrumenttikohtaiset taitotaulut: mm. instrumenttiin tutustuminen, soitto- ja laulutekniikan osa-alueet, musiikin hahmottaminen, luovat taidot, ryhmäopintojen tavoitteet, harjoittelu sekä esittäminen ja ilmaiseminen
  - taitotaulun voi antaa oppilaalle opintokokonaisuuksittain, ne voi laittaa luokan seinälle, ne laitetaan nettisivuillemme
- tietojen ja taitojen saavuttaminen vaatii opettajien ohjeistuksen mukaan kotiharjoittelua, jota ei kuitenkaan lasketa laskennalliseen laajuuteen
- ulkoa soittamisen vaatimukset täytyy tehdä oppilas- ja tilannekohtaisesti musiikin iloa kadottamatta
- Konsertti II suorittamisen jälkeen voi anoa sivuinstrumenttia
- oppilasta kannustetaan ja ohjataan itsearviointiin
- opintokokonaisuuksien kaikki arviointi ja palaute on sanallista
- opinnot suoritettuaan oppilas voi siirtyä syventäviin opintoihin, peruskoulupohjaisiin musiikkialan ammattiopintoihin tai hakeutua konservatorion avoimelle osastolle

Oppimisen arviointi

- ohjaa oppilaan oppimista
- tukee oppilaan opinnoissa edistymistä
- edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista
- kehittää oppilaan edellytyksiä itsearviointiin ja vertaisarviointiin
- arvioinnissa apuna taitotaulut ja esim. portfolioit
- sanallinen arviointi painottaa oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia
- kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin, kuten asenteisiin tai arvoihin.
- perehdyttää musiikkialan arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin
- arviointiin osallistuvat oppilaan oman opettajan lisäksi myös muut opettajat
- arviointia tehdessä huomioidaan oppilaan ikä- ja kehitystaso sekä oppiaine
- opinnoissa etenemisestä ja opintokokonaisuuksien suorituksista annetaan tietoa oppilaalle/hänen huoltajalleen oppilashallintojärjestelmän kautta ja suorassa kontaktissa opettajan kanssa

Perusopintojen todistus

- Perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista.
- Todistuksessa annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana.
- Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Laajan oppimäärän arviointi

- Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot.
- Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut musiikin laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet.
- Laajan oppimäärän opintokokonaisuuteen kuuluva lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja.
- Päättötodistukseen merkitään oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä sanallinen arvio, joka kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin.
- Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia.
- Arviointi perustuu opetussuunnitelmassa määriteltyihin laajan oppimäärän arvioinnin kriteereihin.

Laajan oppimäärän päättötodistus

- Oppilaalle annetaan musiikin laajan oppimäärän päättötodistus, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot
- Päättötodistuksessa ilmenee mm. oppilaan suorittamat perusopinnot, syventävät opinnot, lopputyön aihe ja sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä.

Laajan oppimäärän arvioinnin kriteerit hyvälle osaamiselle

Opetuksen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Kriteerit hyvälle osaamiselle: Oppilas
<ul style="list-style-type: none"> ohjata oppilasta syventämään musiikillista ilmaisuaan kannustaa oppilasta kehittämään edelleen musiikin tulkintaan ja esittämiseen tarvittavia taitoja valitsemiensa painopisteiden mukaisesti rohkaista oppilasta käyttämään musiikkia monipuolisesti ilmaisun välineenä ohjata oppilasta soveltamaan omassa ilmaisussaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoja. 	Esittäminen ja ilmaiseminen	<ul style="list-style-type: none"> hallitsee soittimensa ja pyrkii taituruuteen pystyy ilmaisemaan musisoinnillaan tunnetiloja ja tuo esiin kappaleen luonteen ja tunnelman esitys on ehjä ja tyylinmukainen kokonaisuus kykenee soittamaan ohjelmistoa oman soittimen taitotaulun mukaan toimii esiintyessä tilaisuuden luonteen vaatimusten mukaisesti tunnistaa yhtymäkohtia muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin
<ul style="list-style-type: none"> auttaa oppilasta asettamaan tavoitteita opiskelulle ja suuntaamaan omaa oppimistaan opastaa oppilasta arvioimaan edistymistään ja nauttimaan osaamisestaan ohjata oppilasta harjoittelemaan taitoja kehittävää ohjelmistoa sekä itsenäisesti että ryhmän jäsenenä ohjata oppilasta huolehtimaan fyysisestä toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta musisoidessaan. 	Oppimaan oppiminen ja harjoittelu	<ul style="list-style-type: none"> osaa asettaa tavoitteita opiskelulle ottaa vastaan palautetta ja osaa antaa sitä tunnistaa taitonsa ja iloitsee niistä osaa ylläpitää keskeistä ohjelmistoa ja valmistaa ohjattuna uutta kykenee itsenäiseen musiikin harrastamiseen sekä toimimaan ryhmän jäsenenä käyttää laitteita ja soittimia vaarantamatta omaa tai muiden terveyttä ja toimintakykyä
<ul style="list-style-type: none"> ohjata oppilasta kuuntelemaan ja kehittämään musisointiaan sekä solistina että ryhmän jäsenenä ohjata oppilasta tarkastelemaan soivaa ja nuotinnettua musiikkia monipuolisesti eri näkökulmista ohjata oppilasta hahmottamaan musiikin rakenteita ja lainalaisuuksia ohjata oppilasta hyödyntämään kuuntelu- ja hahmotustaitojaan sekä musiikin historian tuntemustaan muusikkoutensa kehittämisessä. 	Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen	<ul style="list-style-type: none"> hahmottaa osuutensa musiikillisessa kokonaisuudessa, osaa tehdä havaintoja musisoinnistaan ja löytää siitä kehitettäviä asioita hahmottaa musiikin rakenteita ja lainalaisuuksia melko sujuvasti ymmärtää musiikin peruskäsitteitä, merkintätapoja ja termejä ja osaa hyödyntää tätä muusikkoutensa kehittämisessä osaa jäsentää kuulemaansa musiikkia ja sijoittaa sen oikeaan historialliseen kontekstiin
<ul style="list-style-type: none"> kannustaa oppilasta toteuttamaan improvisoituja ja itse sovitettuja osuuksia ja säveltämään omaa musiikkia rohkaista oppilasta hyödyntämään musiikkiteknologian mahdollisuuksia ja työvälineitä. 	Säveltäminen ja improvisointi	<ul style="list-style-type: none"> toteuttaa improvisoituja ja itse sovitettuja osuuksia sopivassa musiikillisessa toiminnassa osaa luoda toistettavissa olevan musiikillisen kokonaisuuden osaa käyttää joitain musiikkiteknologian mahdollisuuksia ja työvälineitä

Aikuisten musiikin opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Aikuisille opiskelijoille sopivia taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän musiikin opintoja tarjotaan Joensuun Konservatorion musiikkiopiston avoimella osastolla, jolle on mahdollista päästä opiskelemaan yksilöllisen opetussuunnitelman mukaan ilman valintakoetta. Avoimelle osastolle otetaan oppilaita konservatorion opettajaresurssien perusteella. Oppilaaksi otosta päättää rehtori. Osastolla annetaan opetusta samoissa aineissa, kuin musiikin perusopinnoissa ja syventävissä opinnoissa. Oppilaita kannustetaan noudattamaan tasoaan vastaavaa opetussuunnitelmaa ja suorittamaan opintokokonaisuuksia. Osasto toimii omakustanteisena ja maksu määräytyy solistisen oppiaineen tunnin pituuden mukaan. Viikoittainen tunti voi olla 22,5 – 45 minuuttia. Ryhmätunnit sisältyvät hintaan. Oppilaalla on mahdollista saada myös yksityisopetusta. Kaikista yksityisopetusta vaativista aineista peritään erillinen maksu.

Varhaisiän musiikkikasvatus

VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS		
Yleiset tavoitteet		
<i>Luovuuden kehittäminen</i>	<i>Musiikillisten valmiuksien kehittäminen</i>	<i>Itsetunnon kehittäminen</i>
- leikinomainen toiminta edistää lapsen ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia	- myönteiset musiikilliset elämykset muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille	- myönteinen palaute - kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet

Musiikkileikkikoulun ja musiikkivalmennuksen tavoitteet, sisällöt ja työtavat

MUSIIKKILEIKKIKOULU alle kouluikäisille	
Tavoitteet:	
<ul style="list-style-type: none"> • Musiikille myönteisen asenteen herättäminen ja jatkuvan musiikin harrastuksen synnyttäminen • Yksilön kokonaispersoonallisuuden tasapainoinen kehittäminen ja sosiaalisen kasvun edistäminen • Musiikillisen ja musikaalisen ilmaisutaidon kehittäminen • Musiikin tiedollisten ja taidollisten valmiuksien kehittäminen sekä valmiuksien luominen musiikkikouluissa tapahtuvia opintoja varten • Musiikkileikkikoulun ja musiikkioppilaitoksen muun opetustoiminnan yhteistyön kehittäminen • Musiikkileikkikoulun ja lasten vanhempien välisen yhteistyön kehittäminen 	
Sisällöt:	
Musiikin elementit – <i>rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri</i> – muodostavat opetuksen keskeisen sisällön. Lapsi oppii hahmottamaan musiikin peruskäsitteitä vastakohtaparien, kuten hidas-nopea, korkea-matala, hiljainen-voimakas jne. kautta.	
Työtavat:	
Työtapojen keskeisimmät periaatteet ovat musiikin kokonaisvaltainen kokeminen ja opetuksen elämyksellisyys. Työtapoina ovat loruleminen, laulaminen, leikkiminen, soittaminen, musiikin kuunteleminen, musiikkiliikunta, teorian ja säveltapailun alkeisiin tutustuminen sekä musiikin integroiminen muihin taideaineisiin, kuten kirjallisuuteen, draamaan, tanssiin ja kuvataiteeseen. Musiikkileikkikoulutoimintaan sisältyvät myös ”avoimet ovet”, vanhempainillat, juhlat, konsertit ja esiintymisvierailut.	
MUSIIKKIVALMENNUS alakouluikäisille	
Tavoitteet:	
Musiikkivalmennus on sisällöltään jatkoa musiikkileikkikoululle. Musiikkivalmennus on hyvä valmentautumispaikka pyrittäessä musiikkiopinnoissa eteenpäin. Musiikillisia taitoja ja valmiuksia harjoitellaan ja syvennetään laulaen, soittaen, liikkuen sekä musiikkia kuunnellen. Lisäksi musiikkivalmennuksessa harjoitellaan säveltapailun ja musiikin teorian alkeita sekä tutustutaan eri soittimiin.	
Oppitunnit ovat 45 – 90 minuutin pituisia. Ryhmäkoot 6-12 lasta. Ryhmät jakautuvat seuraavasti:	
Perheryhmät	0 – 2 – vuotiaat 45 min / viikko
Leikkiryhmät	3 – 4 – vuotiaat 60 min / viikko
Soitinryhmät	5 – 6 – vuotiaat 60 – 90 min / viikko
Musiikkivalmennus	7 – 10 – vuotiaat 60 min / viikko